

Olcsva Község Önkormányzata Polgármesterétől

4826 Olcsva, Kossuth u. 2.

Telefon/Fax: 06/45 479-600

Email: olcsvaph@namenynet.hu

honlap: www.olcsva.hu

Szám: 153/17-*55*...../2022.

Az előterjesztést készítette: Borbásné Fekete Kinga köztisztviselő

ELŐTERJESZTÉS

- a Képviselő-testületéhez -

**a Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2021. évi tevékenységéről készült
tájékoztató elfogadására**

(Készült: a Képviselő-testület 2022. június 29-i ülésére)

Tisztelt Képviselő-testület!

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség megküldte számunkra a 2021. évben végrehajtott tevékenységéről készült tájékoztatóját.

Az előterjesztés mellékletét képezi a határozati javaslat és a tájékoztató.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztésben foglaltak alapján a tájékoztatót és a határozati javaslatot fogadja el.

Olcsva, 2022. június 22.

Borbás Judit
Borbás Judit
polgármester

„Határozati javaslat”
Olcsva Község Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2022.(.....) önkormányzati határozata

**a Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2021. évi tevékenységéről készült
tájékoztató elfogadásáról**

A Képviselő-testület:

Megismerte és változatlan formában elfogadja a Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2021. évi tevékenységéről készült tájékoztatót.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben),
- 2) Aljegyző (helyben),
- 3) Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség (székhelyén).

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.

Olcsva, 2022. június 22.

Fekete
Fekete dr. Lázár Emese aljegyző

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
FEHÉRGYARMATI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG

Jóváhagyom!

Nyíregyháza, *elektronikus időbélyegző szerint*

Varga Béla tíf. ezredes
tűzoltósági főtanácsos
igazgató

TÁJÉKOZTATÓ

**A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség**

2021 évben végrehajtott tevékenységéről

Felterjesztem:

dr. Nóta József tíf. alezredes
kirendeltségvezető

Tisztelt Képviselő-testület!

A Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség (továbbiakban: Kirendeltség) 2021 évi tevékenységéről az alábbi előterjesztés szerint tájékoztatom a T. Képviselő-testületet. A Fehérgyarmati Hivatásos Tűzoltóparancsnokság beszámolója, külön dokumentumként kerül megküldésre a működési területéhez tartozó 73 település felé.

I. BEVEZETÉS

A 2021. év volt a Fehérgyarmati Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság (továbbiakban: HTP), első, teljes működésben töltött éve. A HTP a napi szolgálati feladatait 7 fővel látja el, amihez 1 RABA 4000 Aquadux gépjárműfecskendő egy 7000 liter vízkapacitású RENAULT KERAX vízszállító áll rendelkezésére, számos egyéb technikai eszköz mellett.

A mentő-tűzvédelem területén is nagy hangsúlyt kapott az önkéntesség fejlesztése, a beavatkozó és közreműködő önkéntes tűzoltó egyesületekkel (továbbiakban: ÖTE) történő együttműködés elmélyítése, felszereltségük és kiképzettségük fokozása. Jelentős eredmény, hogy a Tiszabecs településen megalakított önkéntes tűzoltó egyesület számára a Kirendeltség koordinálásával egy mobil szerállás épült fel, így a Fehérgyarmati HTP-től közel félórányra lévő település, a körzetében élő kb. 5000 ember, és a 2 millió főt meghaladó forgalmú határátkelőhely biztonsága jelentősen nőtt. Új ÖTE alakult továbbá Aranyosapátiban is, melynek fontosságát a helyben gyakran jelentkező vegetációs tüzek alátámasztják.

A Kirendeltség, a 2021 évre meghatározott célok elérése érdekében, a törvényesség biztosítása és hatékonyság növelése céljával szervezte tevékenységét. A munkavégzésre sajnos ebben az évben is rányomta bélyegét a COVID-19 járvány, mely miatt számos esemény, gyakorlat, képzés és rendezvény maradt el, de a kihirdetett veszélyhelyzet kezelésében is fontos szerepet látott és lát el a Katasztrófavédelem szervezete.

A Kirendeltség veszélyeztetettsége az elmúlt évben lényegében nem változott, bár számos vízügyi fejlesztés csökkenti a térség árvízi kitétséget (gátak magasításával, megerősítésével illetve árapasztó tározók kialakításával), elsődleges veszélyforrásként az ár- és belvízi fenyegetés határozható meg szinte valamennyi település vonatkozásában. Ennek megfelelően, kiemelt figyelmet fordított a Kirendeltség az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek kiképzésére, létszámuk és bevetettségük magas szinten tartására, a reagáló képesség fokozására.

A tűzvédelmi prevenciók céljait előtérbe helyezve valósult meg az integrált hatósági és szakhatósági tevékenység. A térség földrajzi adottságaira, „aprófalvas” település-szerkezetére, a lakóházak átlagos műszaki állapotára figyelemmel, a vegetációs- és lakóháztüzek, kéménytüzek megelőzésének előtérbe helyezésével történt meg a lakosság felkészítése, tájékoztatása, illetve a megelőző intézkedések foganatosítása.

A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek felügyelete mellett, üzem-azonosítások és telephelyi, közúti ADR ellenőrzések fokozzák a biztonságot.

II. TŰZOLTÓSÁGI SZAKTERÜLET

1. Tűzvédelem, területi lefedettség

A 2021 évben 4 hivatásos tűzoltó szervezet látta el a Kirendeltség területén az állami mentő-tűzvédelmi tevékenységet (Fehérgyarmati HTP, Mátészalkai HTP, Kisvárdai HTP, Baktalórántháza Katasztrófavédelmi Őrs). A Fehérgyarmati HTP működési területe 73 településben lett meghatározva. A hivatásos egységek mellett a Csengeri és a Vásárosnaményi Önkormányzati Tűzoltó Parancsnokságok látják el feladataikat. A szervezetek működését

összesen 9 önkéntes tűzoltó egyesület segíti, ebből 2 (Tarpa, Tyukod) „önálló beavatkozó” minőségben, ami az együttműködési paletta legmagasabb szintje. Utóbbi két ÖTE, önállóan láthat el és adminisztrálhat beavatkozásokat, hivatásos erő közreműködése nélkül, elsődlegesen 5 illetve 2 településen.

A vizekkel sűrűn tagolt működési területen fontos eredmény, hogy rendszerbe állításra került egy Plastimo P320 típusú motoros kisgéphajó, valamint az annak szállítására szolgáló, speciálisan kialakított KALYDI típusú utánfutó.

2. Vonulások, statisztikák

A teljes illetékességi területen, a 2021 évben összesen 621 eseményről érkezett bejelentés (*1. ábra*). Az év során tűzesettel kapcsolatosan 309 esetben, míg műszaki-mentés miatt 312 esetben érkezett jelzés (*2. ábra*). A jelzések 73%-ában történt tényleges tűzoltói beavatkozás, amely 398 esetet jelent. 52 esetben kiérkezés előtt felszámolt, 15 esetben utólagos jelzés, illetve 13 esetben szándékosan megtevesztő jelzés történt (*3-4. ábrák*). A vizsgált időszakban 143 téves jelzés keletkezett.

3. Tűzesetek

2021 évben a szabadtéri tűzesetek számában (44) csökkenés mutatkozott az előző évi adatokhoz képest (*5. ábra*). A beavatkozást igénylő eseményekből az otthon jellegű létesítményekben 65 esetben történt tűzeset, mely előző évhez képest (52) mérsékelt emelkedést mutatott. Az összes tűzesethez viszonyított aránya 33%-ról 42%-ra növekedett (*6. ábra*). Általános probléma, hogy a lakosság nem fordít kellő figyelmet a tűzvédelmi szabályok betartására (hulladék égetése, éghető anyagok tárolása a tüzelőberendezés közelében, elektromos berendezések felülvizsgálatának elhanyagolása, stb.). Az otthon jellegű létesítmények tüzei elsősorban a fűtési szezon hónapjaiban következtek be, melyek a kéményekkel, illetve a tüzelő-fűtőberendezésekkel hozhatóak összefüggésbe. A kéménytűzek száma előző év 15-ről, 2021-ben 23-ra emelkedett (*7. ábra*).

A káresetekkel kapcsolatos téves jelzések száma 2021-ben 143 volt, mely 25%-os növekedést mutat az előző évhez képest. A téves jelzés forrása 4 esetben CO-érzékelő téves riasztása, 35 esetben telefonos bejelentés, 28 esetben egyéb ok volt. A tűzjelző berendezések téves jelzése miatt 76 esetben történt vonulás, mely előző évhez (60) képest 21%-os növekedést jelentett (*8. ábra*). Pozitív tendencia, hogy a lakosság egyre nagyobb figyelmet fordít megbízható CO-érzékelők beszerzésére, így azok számos esetben mentenek életet. (Az érzékelők pozitív listája (bevizsgált, javasolt készülékek) megtalálható a www.katasztrofavedelem.hu honlapon.)

4. Műszaki mentések

A műszaki-mentések számát a szélsőséges időjárási körülmények bekövetkezése befolyásolja leginkább. 2021-ben 94 esetben történt beavatkozás viharkárok miatt, fakidőlés következtében pedig 81 esethez történt riasztás. A Kirendeltség illetékességi területén több nagy forgalmú közút halad át, melyek az államhatárt kötik be az autópályákba. A legtöbb baleset a 41-es és 49-es számú főutakon történt. A közúti balesetknél történő beavatkozások száma (59) az előző évhez képest (47) enyhén nőtt (*9. ábra*).

5. Kiemelkedő káresetek

A Kirendeltség illetékességi területén 2021-ban végrehajtott vonulások riasztási fokozat szerinti statisztikájával kapcsolatban megállapítható, hogy két esetben volt szükség II-es fokozat elrendelésére (porcsalmi tároló tűz, fehérgyarmati bútorbolt tüze). A többi esetben az I riasztási fokozat elegendő volt. Kiemelt fokozattal 37 esetben éltek a tűzoltás-vezetők (különleges szer: jellemzően vízszállító jármű vagy magasból mentő szer igénye).

6. Képzések, gyakorlatok

Kiemelt fontosságú feladat minden évben az állomány képzése, a továbbképzési rendszer fenntartása. A napi rendszerességű, illetve eseti továbbképzéseken a technikai újításokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása mellett, a beavatkozások hatékonyságának, és a beavatkozók biztonságának növelése a fő cél. Hetente kerülnek megszervezésre a helyismereti foglalkozások (melyek egy üzem, intézmény sajátosságainak megismerését célozzák), illetve az erre épülő, külső helyszíneken megvalósított gyakorlatok. A gyakorlatok szervezésében, együttműködésben az önkormányzatok, intézményeik és a gazdálkodó szervezetek támogató hozzáállása példaértékű. Minden évben sor kerül a speciális mentési helyzetek gyakorlására is (jégről, illetve magasból- és mélyből mentés). A jégről mentési gyakorlatot a Kirendeltség a térségbeli önkéntes és önkormányzati tűzoltóságok meghívásával szervezte meg, ami kiváló lehetőséget adott a tapasztalatok kicserélésére, új technikák kipróbálására is. Rendszeresen megszervezésre kerül a tűzoltásvezetők és a közbiztonsági referensek továbbképzése is. 2021 nyarán, a járványhelyzetnek megfelelő óvintézkedések mellett, 58 fő középiskolás teljesítette a Kirendeltségen közösségi szolgálatát. Túlnyomó részük 35 órás önkéntes tűzoltó képesítést szerzett, amit később egy különbözeti vizsgával kiegészíthetnek (40 órás) tűzoltó alapképesítésre.

7. Fehérgyarmati Hivatásos Tűzoltóparancsnokság

A beavatkozást igénylő vonulások száma (176) az előző évhez (133) viszonyítva, 25%-kal emelkedett. Ebből tüzeset 67 volt, míg a műszaki mentések száma 109 volt (10. ábra). Az állomány egy újszerű állapotban lévő, 2017-es évjáratú, hazai gyártású RÁBA AQUADUX 4000 gépjárműfecskendővel és egy RENAULT KERAX vízszállítóval látja el vonulási feladatait, 7 fő állandó napi létszámmal. 3 szolgálati csoport 24 órás váltásos munkarendben látja el készenléti jellegű szolgálatát. Az eszköz-ellátottság kiemelkedő, a védőeszközök, bevetési védősisakok a legmodernebbek között vannak, a légzésvédelmet könnyű kompozit légzőpalackok szolgálják. A szerek málházatában megtalálható valamennyi, a hatékony beavatkozáshoz szükséges eszköz (feszítő-vágó, gyorsdaraboló, kiségek, emelőpárnák, gázérzékelők, hőkamera stb.). Az eszközök felülvizsgálata folyamatos. (A HTP beszámolója külön dokumentumként kerül megküldésre az illetékességi területéhez tartozó 73 település számára.)

8. Önkormányzati tűzoltó parancsnokságok, önkéntes tűzoltó egyesületek

A Fehérgyarmati Hivatásos Tűzoltóparancsnokság vonulásait két önkormányzati tűzoltóparancsnokság (továbbiakban: ÖTP) segíti. A Csengeri ÖTP (11. ábra) elsődleges műveleti körzetébe 27 település tartozik, míg a Vásárosnaményi ÖTP-hez 29 település (12. ábra). Csenger 2021-ban 84 esethez, Vásárosnamény 211 esethez lett riasztva, ami jelentős növekedés az előző évhez képest. Mindkét szervezet esetében emelkedett az önálló beavatkozások száma, ami azt jelenti, hogy hivatásos szervezet közreműködése nélkül avatkoztak be.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek (továbbiakban: ÖTE) közül Tarpa ÖTE 5, míg Tyukod ÖTE 2 településre vonul elsődlegesen. Tarpa ÖTE, 2021-ban 35 esethez kapott riasztást (13. ábra). Tyukod ÖTE 31 esetben vonult (14. ábra). Beavatkozásaik 75, illetve 84%-a volt önálló, így a hivatásos egységeket jelentősen tehermentesítették, azok a számukra kijelölt terület védelmére koncentrálhattak. Mindkét ÖTE működése rendkívül fontos a térség mentő-tűzvédelmének rendszerében. Munkájukat a hivatásos állományból kijelölt mentorok segítik.

Jelentős segítség továbbá a közreműködő önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenysége, Szatmárcseke, Csenger, Fehérgyarmat, Lónya, Csaroda és Vásárosnamény szervezetei a térség településeinek gyorsabb elérését teszik lehetővé. Ezt a sort bővíti a Tiszabecs ÖTE is, mely esetében a tagok kiképzése megtörtént, a 2021 évben felépített mobil szerállásba a következő évben érkezik egy gépjárműfecskendő, valamint tűzoltó védőruhák és szakfelszerelések.

Az egyesületek, tárgyévben 84 vonulást teljesítettek, ami az előző évhez képest 20%-os növekedés.

Egyre gyakoribb az önkéntes mentőszervezetek megjelenése is a káreseményeknél: vízkár-elhárításnál, viharok felszámolásánál, műszaki mentéseknél, állatmentéseknél is segítik a védekezést. Igen jelentős segítséget nyújtottak a járási mentőszervezetek a 2021 augusztusi viharok felszámolásánál.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Tűzoltószövetség pályázatain, valamennyi egyesület részt vett, összesen 3.414.896,- Ft pénzbeli támogatásban részesültek, továbbá természetbeni támogatást (védőruházat, szakfelszerelések, stb.) összesen 3.807.585,- Ft összegben nyertek el a 2021 évben. Az Egyesületek aktívak a külső források felkutatásában, nagy hangsúlyt fektetnek a térségi, és a határon átnyúló kapcsolatok kialakítására is, melyben a Kirendeltség segítséget nyújt.

9. Tűzmegeelőzési tevékenység

Az év során, számos alkalommal került sor tűzmegeelőzési kampányokra, azonban a tavaszi és késő őszi időszakban a COVID-19 járvány elleni védekezés miatt, a személyes jelenléttel járó alkalmak, korlátozásra kerültek. Az év során a Hatósági Osztály, a Sz.-Sz.-B. Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság kommunikációját követve, helyi szinten sajtómegeelőzésekkel, online tájékoztatókkal és anyagokkal törekedett a prevenció erősítésére. Az időszak szerint aktuális kérdésekben (pl. kéménytűzek, CO mérgezés a téli időszakban; a vegetációs tűzek, betakarításhoz kapcsolódó események, stb. nyáron) a vonatkozó előírások betartására hívta fel a lakosság figyelmét a szakterület, megyei és helyi szintű sajtómegeelőzésekkel.

2021 évben is megtartásra került a társasházak napja a Kirendeltség épületében, ahol az érdeklődők felvilágosítást kaptak a vonatkozó tűzvédelmi szabályokról, a járványügyi intézkedések szigorú betartása mellett.

III. POLGÁRI VÉDELMI SZAKTERÜLET

1. A térség veszélyeztetettsége, végrehajtott fő feladatok

A COVID-19 járvány terjedésének megakadályozására, az év egésze, különleges jogrend, *veszélyhelyzet* hatálya alatt telt el. Ez természetesen számos, extra feladatot jelentett a Kirendeltség állománya számára.

A helyzet kezelésében a Katasztrófavédelem aktívan részt vett. A védekezéshez szükséges lakosságvédelmi adatbázisok aktualizálása folyamatos volt. A Kirendeltség a járvány elleni védekezés szervezése mellett logisztikai, ellenőrzési feladatokat is végrehajtott, a védelmi igazgatás magasabb szervei döntéseinek megfelelően. A legfontosabb célkitűzés, a mentő-tűzvédelem folyamatos biztosítása, az állomány megbetegedés elleni védelme, rendkívül szigorú pandémiás előírások bevezetését tette szükségessé, melyet a szolgálatot teljesítők, fegyelmezetten érvényesítettek. Ennek is eredménye, hogy a járvány 1., 2. és 3. hullámai alatt, a 2021. év végéig gyakorlatilag csak elszigetelt egyéni érintettségek (karantén, enyhébb megbetegedés) fordultak elő, a mentő-tűzvédelmi feladatok ellátása, külső segítség igénybe vétele nélkül, folyamatosan biztosított volt. A beavatkozó tűzoltó állomány segítséget nyújtott az állami mentőszolgálat számára (ajtónyitás, betegmozgatás) a járvány kezelésében is.

Különleges feladatot jelentett a védelmi igazgatás rendszerén belül a Magyar Honvédség Oltóbusz-programjának támogatása. Ennek keretében a tavaszi időszakban 10 településen, összesen 20 oltási nap előkészítésében, helyi koordinálásában, logisztikai biztosításában, valamint tényleges végrehajtásában vett részt a Kirendeltség állománya. A települések: Nábrád, Szamossályi, Tiszabecs, Rozsály, Kölcse, Jánkmajtis, Tunyogmatolcs, Beregsurány, Szatmárcseke, Tiszaszalka voltak. Az oltóbuszok napi 180 fő immunizálására rendelkeztek kapacitással (első, majd ismétlő oltás). Később az oltási program Tarpa településsel (egyadagos

védőoltás révén, egy nappal) egészült ki. Az oltóprogram a nyár folyamán Lónya és Barabás határátkelőkön folytatódott, ahol 3-3 oltóbusszal, augusztus 31.-ig folyamatos történt a Kárpátalján élők immunizálása, ami az ukrainai alacsony átoltottságot figyelembe véve, nagyban segítette a határ menti térség védelmét a járvány újbóli áttérjedése ellen. A tevékenység logisztikai biztosításában az Igazgatóság segítségével tábori sátrak, ágyak, asztalok és székek folyamatos biztosításával, helyi koordinációval is segített a Katasztrófavédelem.

Rendkívüli feladatot jelentett a Szamos folyón február 18-19 között levonuló, romániai bányameddő beomlásából származó nehézfém-szennyezés kezelésében történő részvétel. A Csengeri Vízmérőépületbe éjszakára kikerkező, vízügyi szakemberekből álló megfigyelőcsoport ellátását, a munkakörülmények biztosítását (jégtelenítés, lejárók tisztítása, kárhelyszín megvilágítása) szervezte a Kirendeltség állománya a romló téli időjárási kondíciók között. A Kirendeltség állománya bevonásával, maradéktalanul és időben végrehajtásra került a vízminták 2 óránként történő elszállítása a miskolci, majd debreceni laboratóriumokba. A szennyező hullám átvonulását követően, a megfigyelési pont Tunyogmatolcs, majd Aranyosapáti települések mellé került áthelyezésre, ahol a logisztikai háttér biztosítása továbbra is folyamatos volt. A mért értékek a nehézfémek korlátozott jelenlétére utaltak, melyek az élő szervezetre nem jelentettek fokozott veszélyt, így további intézkedésekre nem volt szükség. Az esemény ugyanakkor a vízügyi szervekkel való kiváló együttműködést is példázta, a hatékony együttműködés nagyban segítette a védekezést.

A jogi szabályzás alapján a települési kockázatbecslések felülvizsgálata megtörtént. A településeken a kockázatok nem változtak, a katasztrófavédelmi besorolás módosítására a polgármesterek nem tettek javaslatot. Az illetékességi terület 89 településéből 86 II-es, míg 3 III-as katasztrófavédelmi osztályba sorolt, ami főként ár- és belvízi veszélyeztetettség, továbbá időjárási veszélyforrások következménye. Ezek mellett a határátkelőhelyek közelsége és a közlekedési infrastruktúra sérülékenysége is a számítás részét képezi. A 2021 évben a civilizációs veszélyforrások (járvány, migráció), a határátkelőhelyek közelségéből adódó veszélyeztetettség, markánsan megjelentek.

A szakterület, kiemelt figyelmet fordított a várható káresemények kockázati helyszínein a prevenció célú polgári védelmi szemlék lefolytatására. A helyszíneket az illetékességi terület veszélyeztetettsége határozta meg, és a szemlék a vonatkozó műveleti tervben foglalt kockázati időszakhoz igazodva kerültek végrehajtásra. A katasztrófavédelmi megbízottak az év során összesen 253 helyszínen hajtottak végre polgári védelmi szemlét (15. ábra). Vizsgálták többek között a belterületi vízvezetőket, a befogadó helyeket, a téli időjárás által veszélyeztetett kockázati helyszíneket, a káresemények kezeléséhez lebiztosított technikai eszközök meglétét és használhatóságát, a veszélyes belterületi fákat, fasorokat, valamint a lakossági riasztórendszereket is (16. ábra). Az ellenőrzések megerősítették, hogy a belterületi vízvezető rendszerek, önkormányzati védművek karbantartott állapotban vannak, funkciójukat el tudják látni (a települések a karbantartásokat folyamatosan tudták végezni). Az önkormányzatok figyelmet fordítanak a település veszélyforrásaira, illetve a lebiztosított eszközök meglétére, működőképességére, a kijelölt objektumok befogadó képességének fenntartására.

A polgári védelmi szakterület együttműködése az önkormányzatokkal, közigazgatási szereplőkkel, társ- és együttműködő szervezetekkel kiválóan mondható. A FETIVIZIG által szervezett folyambejárásokon (Szamos, Tisza), védmű-bejárásokon, illetve az önkormányzati védművek szemléjén részt vett a Kirendeltség.

2. Polgári védelmi szervezetek

A romániai és ukrainai vízgyűjtő területekről érkező árhullámok, a Szamos, Tisza és Túr folyókon rendkívül gyorsan, akár 24 óra alatt is megjelenhetnek a határszélvényben, ezért a védekező erők mozgósítása, önkéntes és „köteles” polgári védelmi szervezetek bevetése erősen

időkritikus. Emiatt, nagy hangsúlyt fektet a Kirendeltség a gyorsan reagáló polgári védelmi szervezetek kiképzésére és bevetettségük magas szinten tartására.

A Kirendeltség illetékességi területén, 386 köteles polgári védelmi szervezetbe összesen 3.242 lakos került beosztásra, polgármesteri beosztó határozatok alapján. A teljes főszámon belül, 4 árvízvédelmi komplex csoport (Csenger, Fehérgyarmat, Tunyogmatolcs, Nyírmada) összesen 200 fővel és technikai eszközökkel növeli az árvízi reagáló képességet.

A köteles polgári védelmi szervezetek állományából elméleti felkészítésben az év során 32 szervezetbe tartozó 265 fő részesült, gyakorlati felkészítésben 69 szervezetből 1368 fő. Mindösszesen 101 egység, 1633 fő részesült felkészítésben. 2021 évben a felkészítésekben érintett települések száma 57 volt.

Rendkívül fontos eredmény az önkéntes segítségnyújtás tervezhetővé tétele. Az önkéntes települési mentőszervezetek átszervezésre kerültek, számuk csökkent, de az önkéntesek száma nem változott. 2021 évben, 18 települési mentőszervezetbe 374 fő került beosztásra, 3 járási mentőszervezet továbbra is összesen 89 fővel áll rendelkezésre (*17. ábra*). A járási mentőszervezetek alapvető vízkár-elhárítás szakterületi minősítéssel rendelkeznek, a Csengeri Járási „Szamos” Önkéntes Mentőcsoport vízi mentés területen is minősítéssel rendelkezik. A mentőszervezetek mozgósítása 2021-ben nem került elrendelésre, önkéntes tevékenységként azonban több beavatkozásnál nyújtottak segítséget, speciális képzettségük révén (viharkárok során történő beavatkozások, fakidőlés, vízben eltűnt személyek keresése, stb.).

Fontos célkitűzés a Katasztrófavédelem részéről a mentőszervezetek *képességeinek* kibővítése, hogy a lehető legtöbb szférában és eszközzel segítséget lehessen nyújtani a bajbajutottaknak (vízi mentés, kötéletechnikai beavatkozások, kutyás keresés, stb.).

A mentőcsoportok a Katasztrófavédelem (BM OKF) 2021 évi működési pályázatán jelentős támogatásokat nyertek el, 396.776,- Ft összértékben természetbeni ellátásként vehettek át ruházatot, mentőfelszereléseket, továbbá 573.637,- Ft-ot, szükséges szolgáltatásokra fordíthattak, melyet túlnyomórészt gépjárművek fenntartási, üzemen tartási költségeire használták.

3. Közbiztonsági referensek bevonása

A Kirendeltség illetékességi területén minden közös önkormányzati hivatalban rendelkezésre áll vizsgázott referens, helyettesekkel együtt összesen 76 fő. Ők segítik a polgármesterek munkáját, összekötőként is dolgoznak a védelmi igazgatás terén. Az éves továbbképzés, rendhagyó módon, online formában, 52 település folyamatos részvétele mellett került végrehajtásra.

4. Tervezési feladatok végrehajtása

A 2021 évben valamennyi településen megtörtént a települési veszély-elhárítási tervek átdolgozása, új tervezési szempontok szerinti aktualizálása. Kirendeltségi szinten összesített terv, a járási szintjén pedig járási tervkivonatokat állnak rendelkezésre. A tervek a fő veszélyeztető hatásokat, valamint az ellenük való védekezés módjait és eljárásrendjét tartalmazzák, veszélytípusonként részletes intézkedési sorokra lebontva. A hozzájuk kapcsolódó lakosságvédelmi adattárak, kitelepítési és befogadási tervek, egyéb mellékletek aktualizálása folyamatos.

5. Lakosság-felkészítés

A lakosság a településére vonatkozó veszélyeztető hatásokról, és az ellenük való védekezés módjairól aktív- és passzív lakosság-felkészítés eszközein keresztül tájékozódhat. Fontos információkat tartalmaz a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság megújult honlapja is, emellett egyéb médiumokban (pl.: városi TV-k képújúsága, helyi rádiók, stb.) is elérhetőek az aktuális időszakokra vonatkozó ismeretek. A Katasztrófavédelem önálló

mobil applikációt (VÉSZ) is működtet, melyen keresztül az adott térség aktuális eseményei jeleníthetők meg.

A 2021 évben, a COVID-járvány miatt nem kerülhetett megrendezésre az éves, felmenő rendszerű katasztrófavédelmi ifjúsági verseny. Kísérleti jelleggel, az általános iskoláknak megküldésre került egy digitális oktatóanyag a vizek veszélyeiről, melyet, a strandszezont közvetlenül megelőzően, osztályfőnöki órán dolgoztak fel a tanulók.

A nyár folyamán, a járvány visszaszorulásával, lehetőség nyílt középiskolások felkészítésére. Összesen 58 középiskolai tanuló számára szervezett 35 órás ifjúsági tűzoltó tanfolyamot a Kirendeltség, melynek keretében a kötelező közösségi szolgálatot is teljesíthették. A tanfolyamnak elméleti oktatás és gyakorlati tűzoltói foglalkozások is részét képezték. A tanfolyamoknak évről évre növekszik a népszerűsége, az átadott hasznos ismeretek mellett, a 18. életév betöltése után, a tanulók egy különbözőzeti vizsgával alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettséget szerezhetnek, amivel akár az önkéntes tűzoltó egyesületek munkájában is részt vehetnek.

IV. HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A Kirendeltség összesen 89 településen lát el hatósági és szakhatósági feladatokat. A térség sajátossága a gazdaság főként mezőgazdasági termelésre és elsődleges feldolgozásra épülő berendezkedése, ami meghatározza a domináns eljárástípusokat. A Kirendeltség integráltan alkalmazza a tűzvédelmi, iparbiztonsági és polgári védelmi szakterületekre vonatkozó jogszabályokat és előírásokat, a tűzmelegelőzési tevékenység körében a többi szakterület szempontrendszerét is alkalmazza. A tűzvédelmi célok maradéktalan teljesülése érdekében, fokozott figyelmet fordít - a jogszabályok következetes alkalmazása mellett - a konzultáció lehetőségének biztosítására, valamint a szankciók alkalmazásában a fokozatosság elvére. A hatósági intézkedések elsődleges célja a tűzvédelmi követelmények érvényesítése, ennek megfelelően, hiányosságok feltárása esetén a prevenció dominál (figyelmeztetés és kötelezés kibocsátása) a represszív, büntető intézkedések alkalmazása helyett. Ismételt vagy súlyos szabálytalanságok esetén azonban a jogszabályok által előírt büntető szankciók alkalmazása is indokolt.

A fenntartókkal a konzultáció lehetősége folyamatosan nyitva áll, melyet a tapasztalatok szerint, egyre nagyobb arányban vesznek igénybe az intézmények, gazdálkodó szervezetek fenntartói, vezetői.

1. Tűzmelegelőzés

2021-ben összesen 333 tűzvédelmi ellenőrzést hajtott végre a szakterület, melyek során 502 szabálytalanság került feltárára (18. sz. ábra). Ezek zömét figyelmeztetés és kötelezés kibocsátása követte. Összességében, a felderített hiányosságok tekintetében az ellenőrzések minősége évről évre javul. A térség intézményei, gazdálkodói, a kitűzött tűzvédelmi célok elérésében együttműködnek. Az ellenőrzések előtt a konzultáció lehetősége biztosított, az előzetes kiértékelések nagyban megkönnyítik az ellenőrzésre történő felkészülést.

2021-ben összesen 288 hatósági eljárást folytatott le a Kirendeltség (19. sz. ábra). Ide tartoznak a beépített tűzjelző berendezések létesítési, használatba vételi engedélyezési ügyei, közérdekű bejelentések, panaszok kivizsgálása, továbbá tűzeseti hatósági bizonyítványok kiadása is. Jellemző szabálytalanságok voltak: tűzoltó készülék készenlétkben tartásának hiánya, szabálytalan égetés, letiltott égéstermék-elvezetők használata, továbbá a tűzvédelmi, OTSZ-ben¹ előírt használati szabályok megsértése.

¹ 54/2014 (XII.5) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

2021-ben összesen 99 esetben járt el a Kirendeltség szakhatóságként (**20. ábra**), az *Általános Közigazgatási Rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény* alapján. Az év során megközelítőleg azonos számban indultak létesítési és használatba vételi ügyek. A szakhatósági állásfoglalások kiadására a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, építési és telepengedélyezési, valamint működési engedélyezési ügyekben elsősorban az engedélyező hatóság, egyes esetekben pedig az ügyfél előzetes kérelmére került sor. Szakhatósági ügyekben 69 esetben tartott szemlét a Kirendeltség Hatósági Osztálya, ahol 273 hiányosság került megállapításra. Az ezekre előírt javító intézkedések nagyban növelték a készülő beruházások tűzvédelmi biztonságát.

A tárgyidőszakban a Hatósági Osztály, a Sz.-Sz.-B. Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság kommunikációját követve, helyi szinten törekedett a prevenció erősítésére. Az aktuális kérdésekben a vonatkozó előírások betartására, a helyi médiákat felhasználva hívta fel a lakosság figyelmét a szervezetre.

A Hatósági Osztály részt vett a tűzoltásvezetők képzésein, ahol a beavatkozó tűzoltók számára ismertetésre kerültek a tűzvédelmi szabályozási aktualitások. A kéménytűzesetek csökkentése, valamint a szabadtéri tűzesetek megelőzése érdekében a Kirendeltség, tájékoztatási tevékenységet hajtott végre.

2. Iparbiztonság

A Kirendeltség illetékességi területén, az év során 3, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem volt található (Nábrád Holding Kft. - Kérsemjén, JONACO Kft. - Fehérgyarmat, Carbon Black Kft. - Nyírmada.). Mindhárom üzem, a SEVESO besorolást el nem érő, csak a hazai szabályozásban meglévő „küszöbérték alatti” kategóriában van nyilvántartva. Ezekből 2 üzem kötelezett súlyos káresemény-elhárítási terv készítésére (SKET). Külső védelmi terv készítésének szükségessége a Kirendeltség illetékességi területén, továbbra sem merül fel. A telephelyi ellenőrzések, üzem-azonosítási eljárások folyamatosak. A veszélyes anyagok tárolásával, feldolgozásával foglalkozó gazdálkodó szervezeteknél 2021 évben összesen 2 esetben került végrehajtásra üzemazonosítási, helyszíni ellenőrzés.

A Kirendeltség földrajzi elhelyezkedéséből adódóan, jelentős feladatokat ad a teherforgalom ellenőrzése, a közúti veszélyesáru-szállítás (ADR) szabályainak betartatása érdekében. Az iparbiztonsági szakterület; a Hatósági Osztály munkatársaival és a katasztrófavédelmi megbízottakkal együttműködve szervezi az ADR ellenőrzési akciókat, és a többi kirendeltség számára segítséget nyújt a vasúti szállítások ellenőrzésében (RID). Az év során 51 esetben került végrehajtásra ADR ellenőrzés, aminek keretében 616 jármű ellenőrzése történt meg (**21. ábra**). A Kirendeltség, fokozott figyelmet fordít a nem jelölt, veszélyes árut szállító járművek ellenőrzésére, melyek a közlekedésben résztvevőkre és a tűzoltói beavatkozásokra fokozott veszélyt jelentenek.

Mivel a Kirendeltség területén, a vasúton csak személyszállítás történik, a veszélyes anyagot szállító vasúti kocsik ellenőrzését egyéb kirendeltségekkel együttműködve, azok területén hajtja végre a szakterület. 2021-ben 211 vasúti kocsi került ellenőrzésre (**22. ábra**).

Fontos, hogy a veszélyes áruk be- és kirakodása, tárolása is szabályos módon történjen, ezért a szakterület 11 alkalommal hajtott végre telephelyi ADR ellenőrzést.

A Kirendeltség által felügyelt küszöbérték alatti üzemek működésében veszélyes anyaggal kapcsolatos üzemzavar, illetve súlyos baleset a tárgyévben nem következett be.

Több fórumon is felhívta a Kirendeltség a gazdák figyelmét a mezőgazdasági vegyszerek és az üzemanyag biztonságos és szabályos szállításának feltételeire, melyben a falugazdász hálózattal működött együtt.

V. TÁRSSZERVEKKEL, PARTNEREKKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

A társhatóságokkal (Rendőrség, NAV, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, FETIVIZIG, OMSZ, stb.) való együttműködés kiváló volt a 2021 évben. Magas szintű, és szintén kiválóra értékelhető a települési önkormányzatokkal való együttműködés. Az önkéntes és karitatív szervezetekkel, tűzoltó egyesületekkel, polgárőrségekkel napi kapcsolatra törekszik a Kirendeltség.

VI. TÁRGYI FELTÉTELEK

A Kirendeltség járműparkja, technikai eszközei, felszerelései és informatikai háttere megfelelő, jól biztosítja a szakmai feladatok ellátását, az adatvédelmi rendelkezések betartását. A személyi állomány elhelyezésének feltételei magas szintűek. A KEHOP pályázati programban megvalósult laktanya a legmodernebb körülményeket biztosítja az állomány számára.

VII. ÖSSZEZÉS

A Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség az elmúlt években is, a szakmai szabályok messzemenő betartása, a hatékonyság és az együttműködés színvonalának növelése mellett elkötelezve végezte tevékenységét. Ebben az évben is kiemelt figyelmet kapott a prevenció erősítése, a szolgáltató jellegű ügyintézés, az önkéntesség előmozdítása és az önkéntes szervezetek szakmai támogatása.

VIII. A 2022. ÉV FELADATAI

A következő év feladata a jelenlegi eredmények fenntartása, a működési hatékonyság további fokozása lesznek. Ismételten nagy hangsúlyt kell fektetni a tűzmegelezésre, a lakossági tudatosság fejlesztésére. A Kirendeltség a létrejött önkéntes tűzoltó egyesületek fejlesztését, beavatkozási hatékonyságuk fokozását, eszköz- és járműparkjuk fejlesztésének támogatását tűzte ki célul annak érdekében, hogy a Kirendeltség illetékességi területén fokozni lehessen a központi területektől távolabb élők biztonságát. Az önkéntességben rejlő további kapacitások kiaknázása, az önkéntes mentőszervezeteknek a beavatkozásokba történő nagyobb bevonása, tapasztalataik elmélyítése szintén fontos cél.

Fehérgyarmat, *elektronikus bélyegző szerint*

Mellékletek:

1. sz. melléklet: Ábrák, grafikonok

Terjedelem: 10 oldal + 11 oldal melléklet

Kapják:

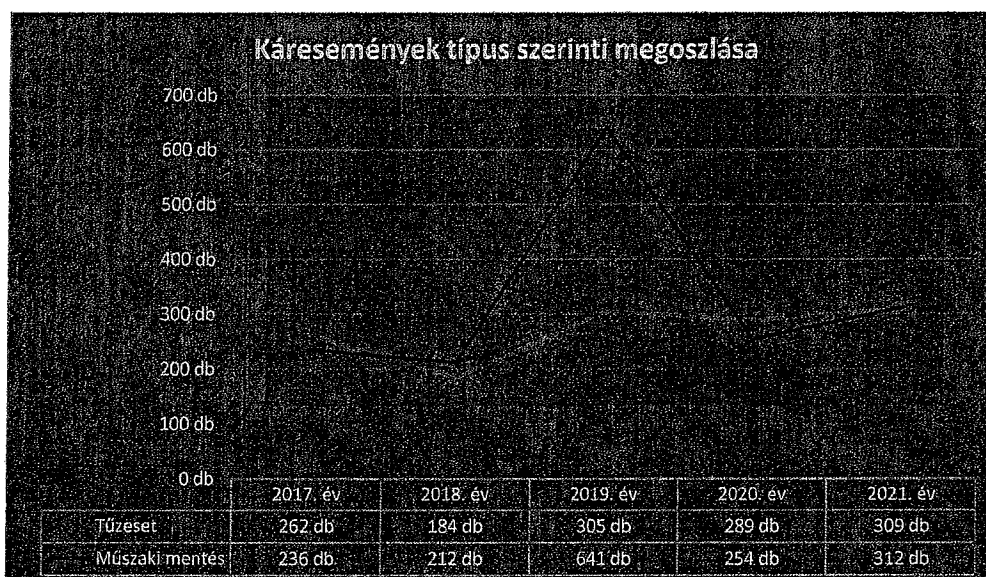
- Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség települési önkormányzatai
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság.

1. sz. melléklet

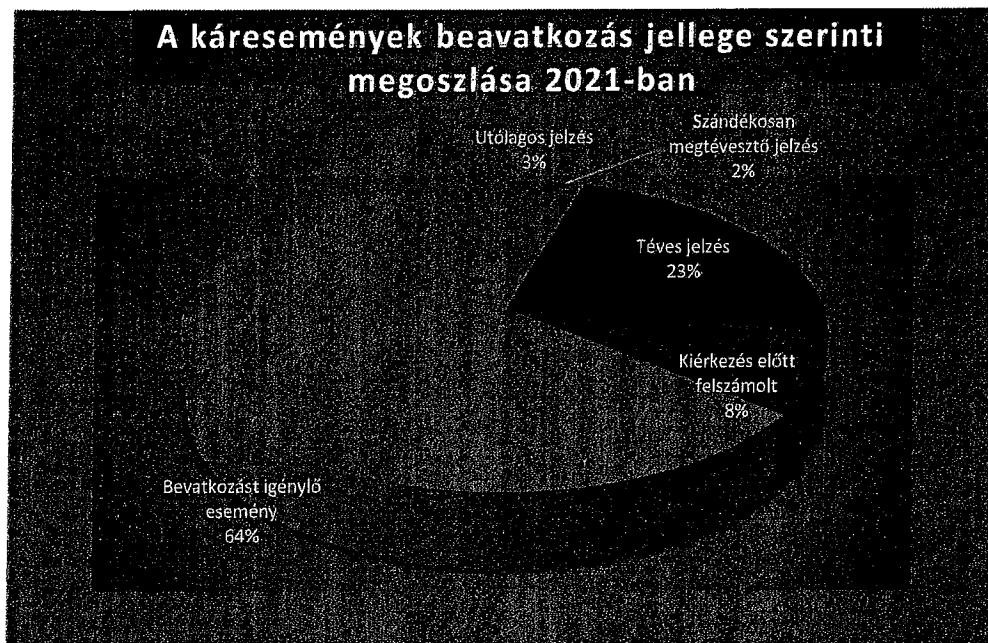
1. ábra

2. ábra

3. ábra

4. ábra

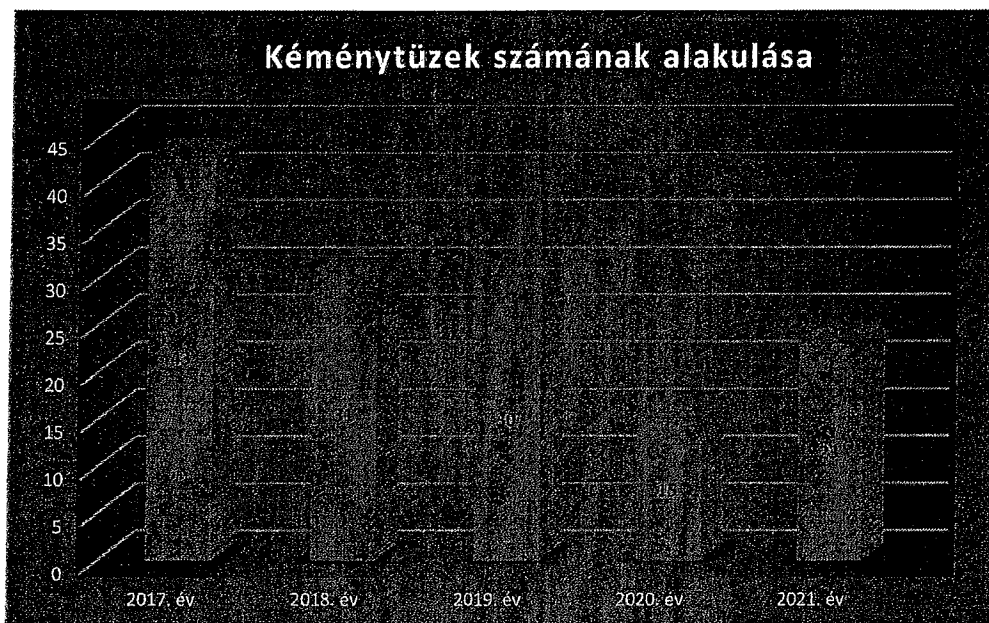
5. ábra

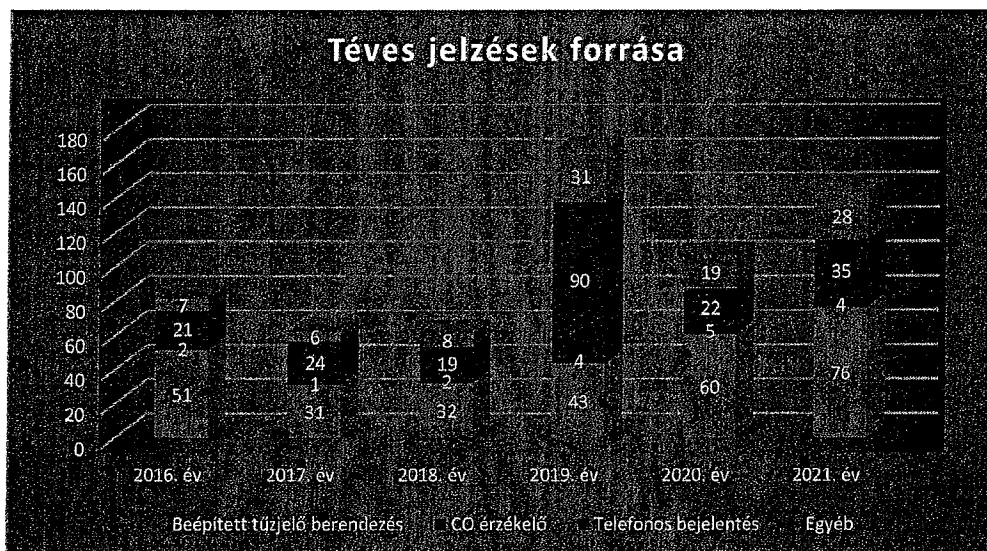
6. ábra

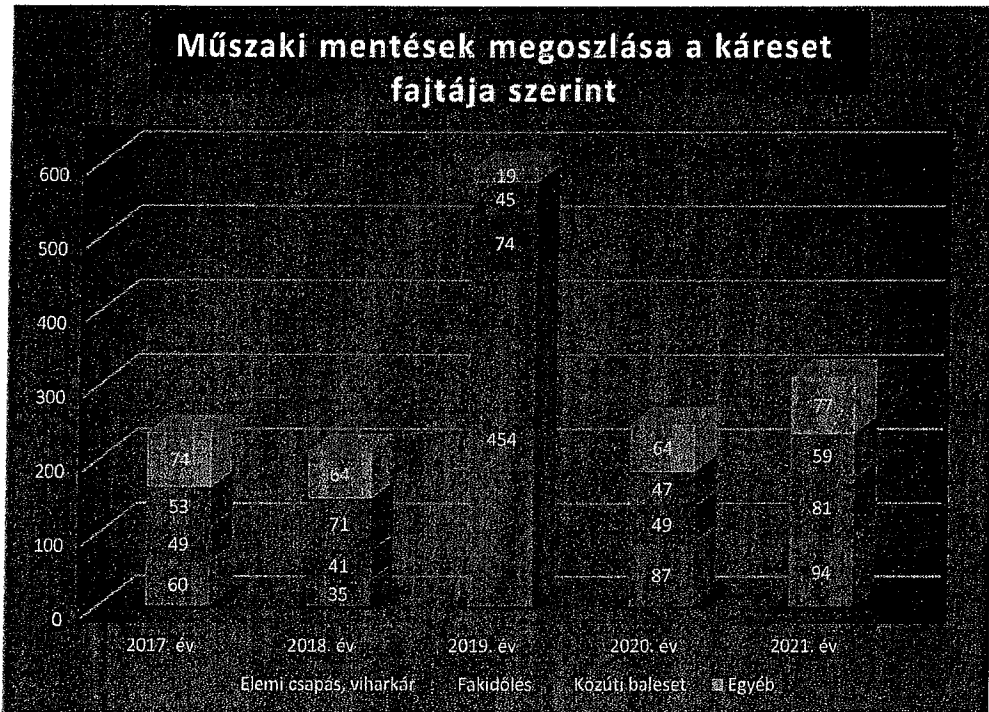
7. ábra

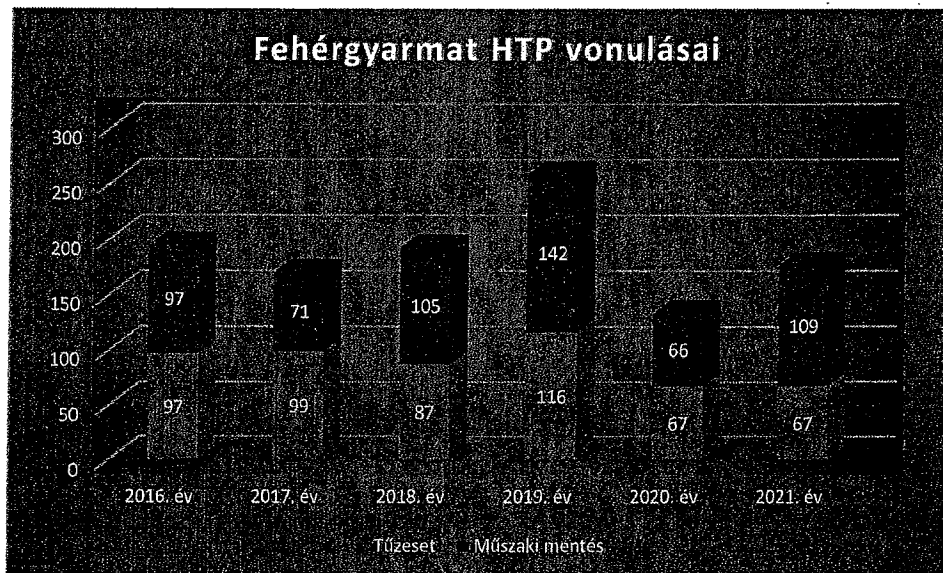
8. ábra

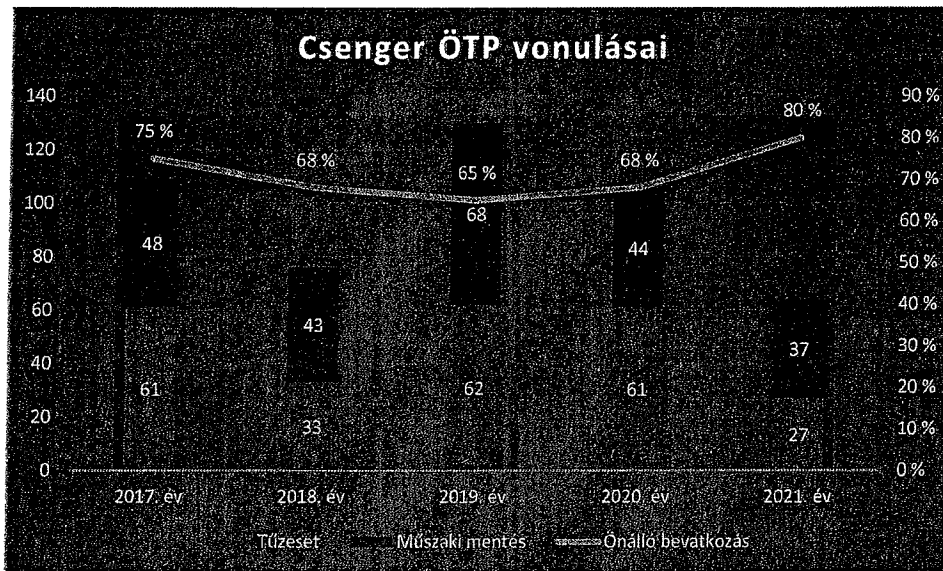
9. ábra

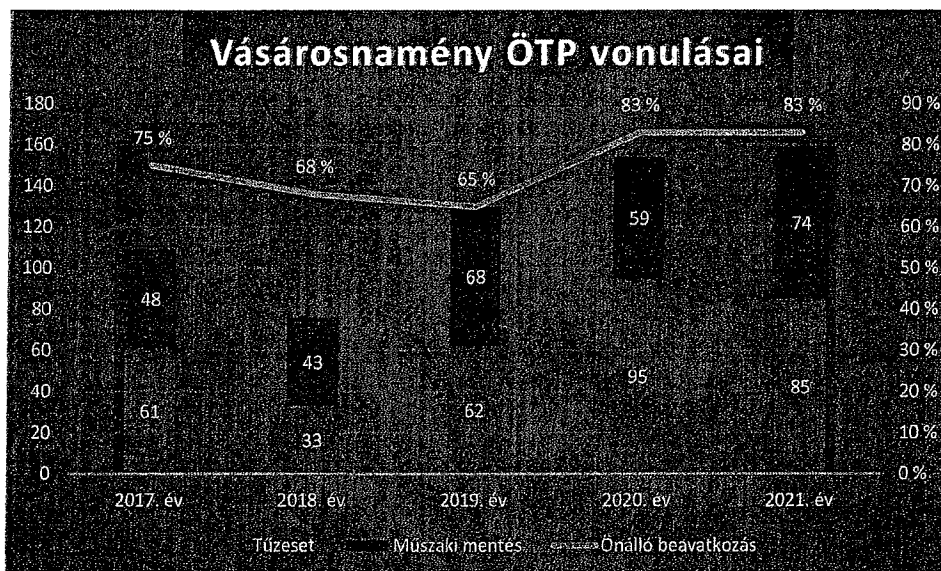
10. ábra

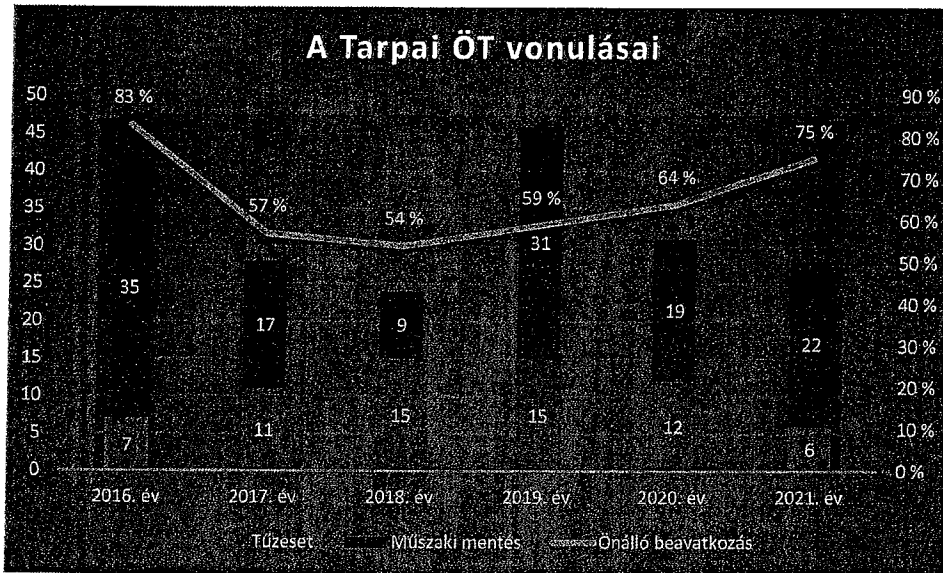
11. ábra

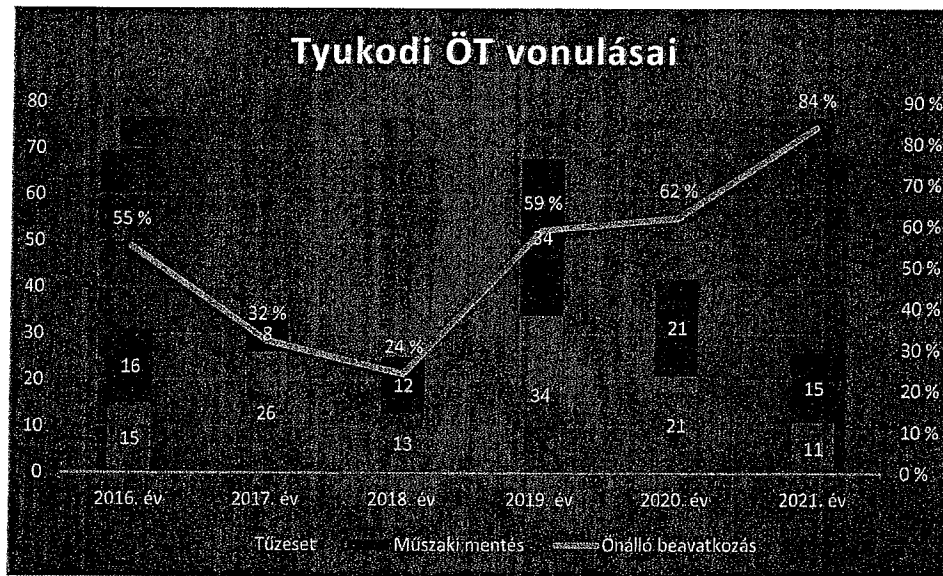
12. ábra

13. ábra

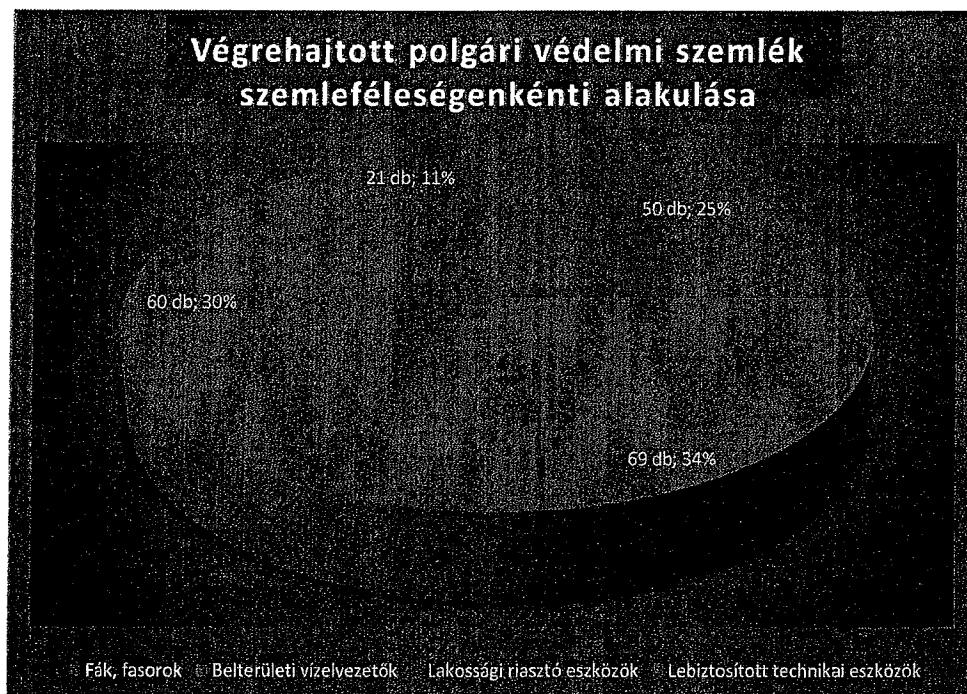
14. ábra

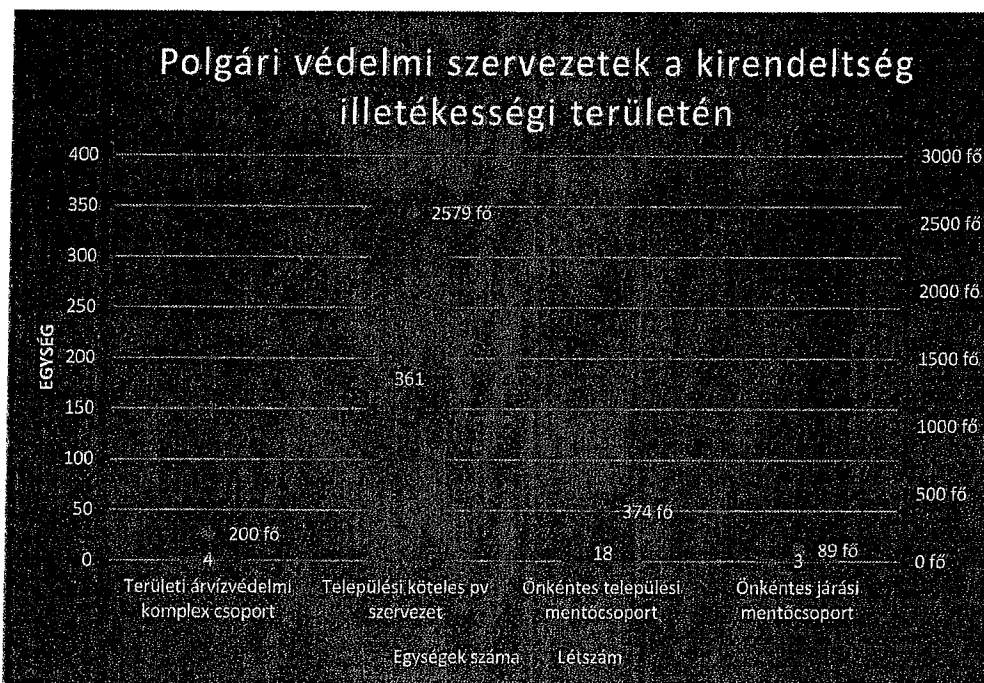
15. ábra

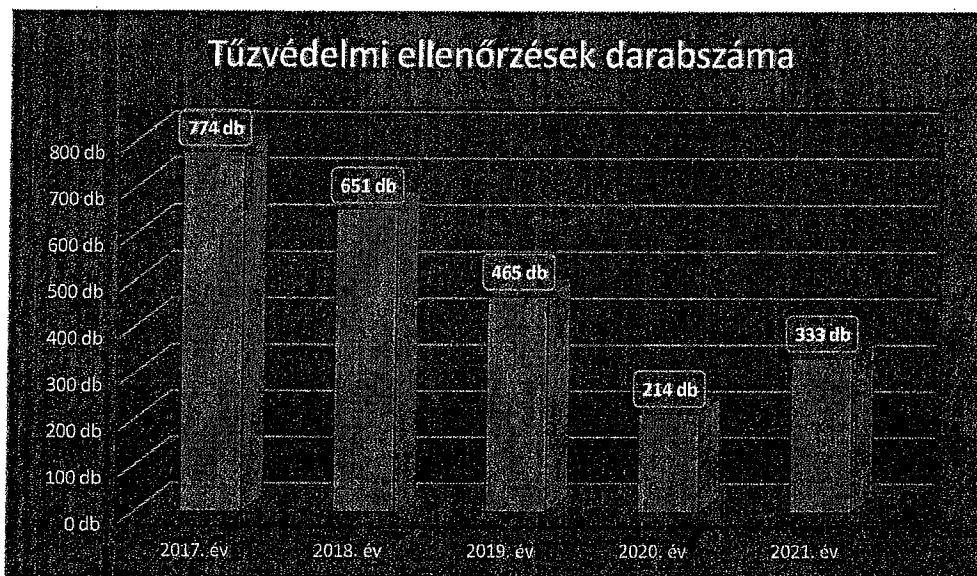
16. ábra

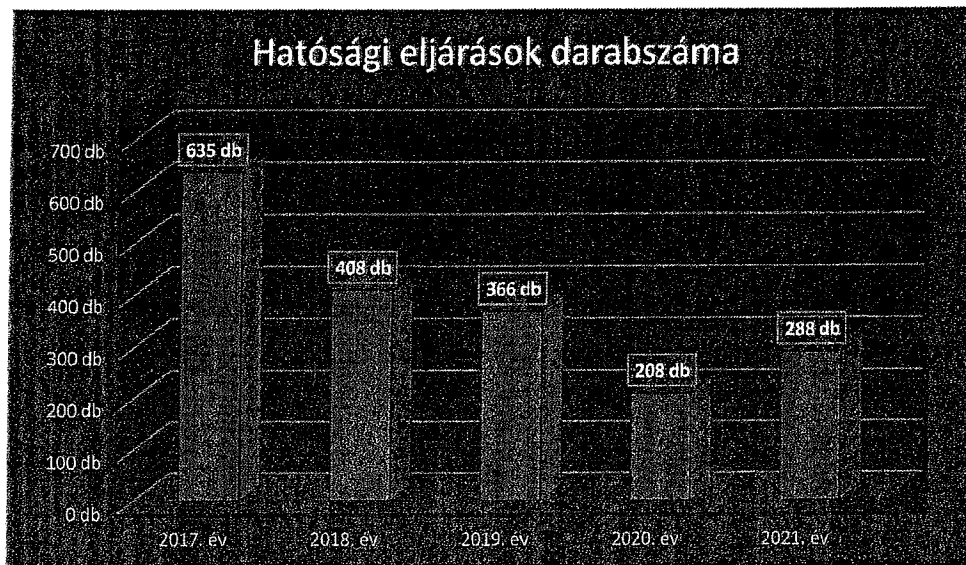
17. ábra

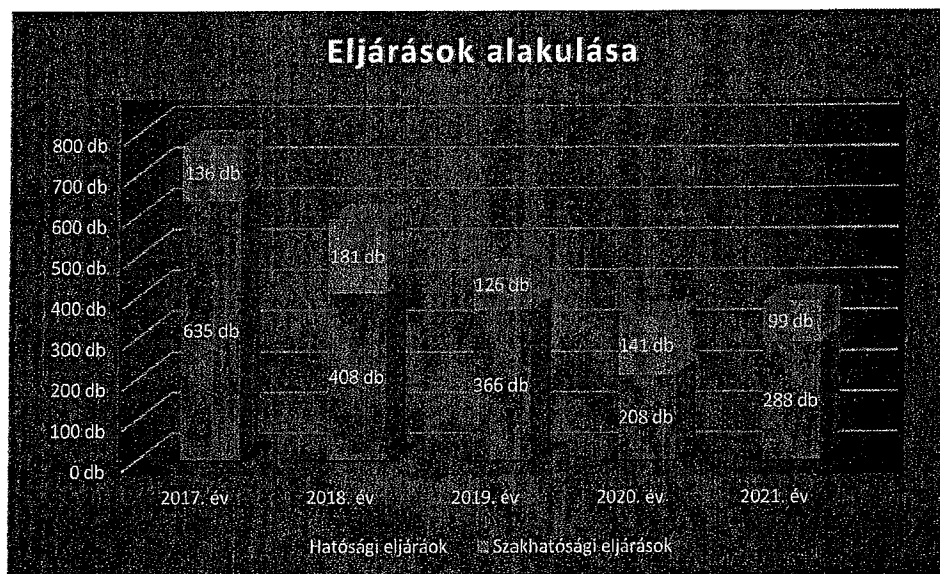
18. ábra

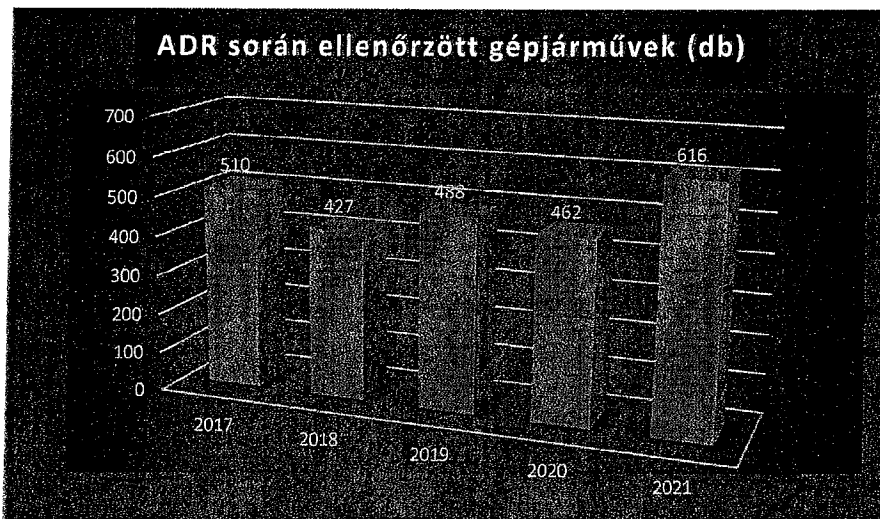
19. ábra

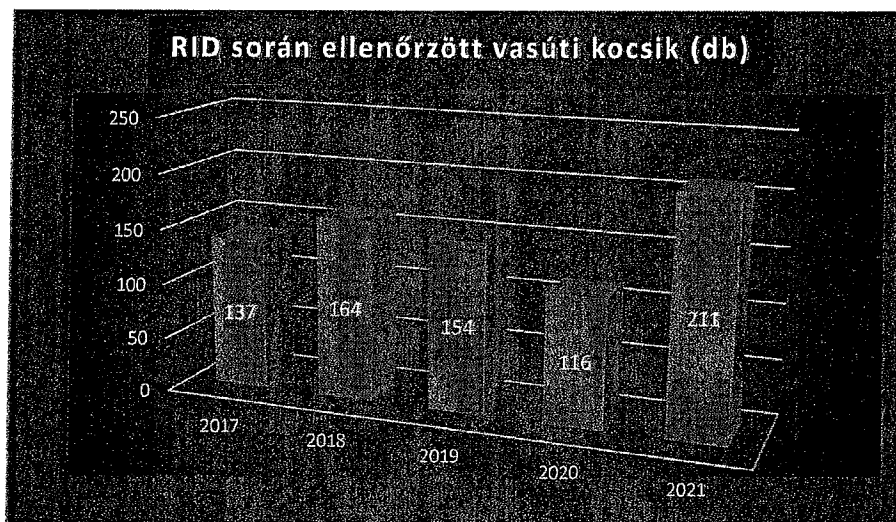
20. ábra

21. ábra

22. ábra

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36520/453/2022.ált.

